MALTA

QORTI TA' L-APPELL KRIMINALI

ONOR. IMHALLEF
DAVID SCICLUNA

Seduta tat-30 ta' Marzu, 2007

Appell Kriminali Numru. 186/2005

Il - Pulizija

v.

… omissis …
Ali Samih Taki

Il-Qorti,

Rat l-imputazzjonijiet migjuba mill-Pulizija Ezekuttiva kontra Ali Samih Taki talli:

(1) Fil-21 ta' Awissu 2003, u fil-jiem ta' qabel din id-data, bil-hsieb illi jaghmel xi qliegh li jkun, ghen, assista, ta parir jew habbrek biex persuni ohra jidhlu jew jaghmlu tentattiv biex jidhlu jew johorgu minn Malta, bi ksur tal-ligijiet ta' Malta, jew li sew f'Malta sew barra minn Malta, ikkongura f'dak is-sens ma' xi persuni ohra;

(2) Fil-21 ta’ Awwissu 2003, u fil-jiem ta’ qabel din id-data, f’dawn il-Gzejjer assocja ruhu flimkien u/jew ma’ xi persuna ohra f’Malta jew barra minn Malta bil-ghan li jaghmlu delitt f’Malta (reat bi ksur ta’ l-artikolu 337A tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta’ Malta) li ghalih hemm il-piena ta’ prigunerija;

(3) Fix-xhur u l-granet ta’ qabel it-22 ta’ Awissu 2003, ircieva jew zamm ghandu passaporti li gew trasferiti lilu minn persuni ohra;

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali ta’ l-1 ta’ Gunju 2005 li permezz taghha dik il-Qorti, wara li rat l-artikoli 337A u 48A tal-Kap. 9 u l-artikolu 3 tal-Kap. 61 tal-Ligijiet ta’ Malta, sabet lill-imsemmi Ali Samih Taki hati ta’ l-imputazzjoni ta’ pussess ta’ passaporti ta’ terzi u ta’ traffikar ta’ persuni minn Malta b’mod klandestin u kkundannatu ghal piena karcerarja ta’ sentejn u ma sabitux hati ta’ l-imputazzjoni ta’ kongura u minnha lliberatu;

Rat ir-rikors ta’ appell ta' l-imsemmi Ali Samih Taki pprezentat fl-14 ta’ Gunju 2005 li permezz tieghu talab li din il-Qorti tirriforma s-sentenza appellata billi tikkonfermaha fil-parti fejn ma sabitux hati u lliberatu mlill-imputazzjoni ta’ kongura, filwaqt li thassarha u tirrevokaha fejn sabitu hati ta’ l-ewwel u t-tielet imputazzjoni u minnhom tilliberah u tilliberah minn kull imputazzjoni u piena, jew alternattivament tirriforma s-sentenza appellata fil-parti tal-piena billi, minflok, tinfliggi piena aktar gusta u ekwa ghall-kaz odjern;

Rat l-atti kollha tal-kawza;

Semghet it-trattazzjoni tad-difensuri tal-partijiet;

Ikkunsidrat:

L-aggravji ta’ l-appellant huma fil-qosor is-segwenti: (1) l-ewwel Qorti ghamlet apprezzament zbaljat tal-provi meta qieset l-ewwel imputazzjoni bhala ppruvata; (2) dwar it-

tielet imputazzjoni, il-prosekuzzjoni ma pproducietx l-ahjar prova dwar jekk id-dokumenti esebiti humiex dokumenti ufficjali mahruga minn awtorita` kompetenti; (3) minghajr pregudizzju, il-piena hija esagerata.

Dwar **l-ewwel aggravju** jigi osservat illi fis-sentenza taghha l-ewwel Qorti kkonstatat li l-familja Lebaniza telqet minn Malta meta fil-fatt ma kienx il-kaz. Fis-sentenza taghha fil-fatt l-ewwel Qorti tghid illi f'dan il-kaz "id-delitt huwa ta' traffikar ta' persuni sabiex dawn jiddahhlu jew jinhargu minn Malta kontra l-ligi, li effettivament gie kkunsmat ghaliex il-familja Lebaniza telqet minn Malta, u ghalhekk l-artikolu 48A ma japplikax ghal dan il-kaz ghal din ir-raguni …."

Din il-Qorti ezaminat bir-reqqa l-provi migjuba quddiem l-ewwel Qorti u tosserva illi l-unika dikjarazzjoni fis-sens li l-familja waslet l-Italja kienet fl-istqarrija ta' Ahmad Moussa Yassine fejn qal: "Chef Ali told me that the Lebanese people had arrived in Italy." Tali dikjarazzjoni mhux biss tikkostitwixxi *hearsay* izda wkoll, a tenur ta' l-artikolu 661 tal-Kodici Kriminali, ma tista' tkun ta' ebda pregudizzju ghall-appellant. Effettivament **minn imkien ma jirrizulta** li l-familja Lebaniza telqet minn Malta. L-Ispettur Denise Mula stess (l-ufficjal prosekutur) xehdet illi fil-21 ta' Awissu 2003 l-Ispettur Mangion tal-SAG infurmaha li huwa kien ircieva informazzjoni li kien hemm familja Lebaniza li kienet tikkonsisti f'mara, ragel u baby li kienu ser jippruvaw ihallu Malta klandestinament. Mix-xiehda taghha jirrizulta li dawn il-persuni ngabru mill-Ispettur Mangion u W.P.C. 54 u haduhom id-DIK fejn hija kellmithom u dawn indikawlha l-pjanijiet taghhom biex ihallu Malta ghall-Italja u dwar dak li ghamlu biex dan isehh. Dawn il-persuni fil-fatt ukoll xehdu quddiem l-ewwel Qorti (Bilal El Eli u Laila Ramadan – a fol. 11 sa 17). Huma spjegaw il-kuntatti li ghamlu biex isehh il-hsieb taghhom li jmorru l-Italja. Apparti hekk minn imkien ma jirrizulta b'xi mod suggerit li dawn il-persuni kienu b'xi mod telqu minn Malta u ntbaghtu jew ingabu lura Malta mill-awtoritajiet Taljani.

Ghalhekk l-ewwel Qorti ma kinitx korretta meta kkonkludiet li l-familja Lebaniza kienet telqet minn Malta peress illi mill-provi jirrizulta proprju l-kuntrarju, u cioe` li l-familja Lebaniza **ma telqitx minn Malta**.

Dan ifisser illi s-sejbien ta’ htija ta’ l-appellant Taki mill-ewwel Qorti kienet ibbazata intjerament fuq premessa ghal kollox zbaljata. Inoltre l-anqas ma jirrizulta mill-provi li kien hemm it-tentattiv biex il-familja Lebaniza tohrog minn Malta u dan peress illi ma jirrizultax il-bidu ta’ l-esekuzzjoni tal-ftehim biex tinhareg minn Malta. Kull ma gara kien li din il-familja twasslet x’imkien hdejn il-bahar u minn hemm ingabret minn xi hadd iehor bl-isem ta’ Walid biex torqod ghandha. Seta’ forsi jiffigura r-reat ta’ kongura sabiex isir it-traffikar ta’ persuni izda minn tali reat l-ewwel Qorti lliberatu. Difatti hija specifikament iddikjarat li “ma ssibux hati tal-akkuza ta’ kongura u tilliberah minnha”. Ghalhekk ma tistax issa ssibu hati din il-Qorti ta’ tali reat.

Dwar it-**tieni aggravju**, din il-Qorti ezaminat il-passaporti esebiti u fil-fehma taghha m’hemm ebda indikazzjoni li dawn mhumiex dokumenti awtentici. Ghalhekk dan l-aggravju huwa michud.

Kwantu ghat-**tielet aggravju** li jirrigwarda l-piena l-appellant jirreferi ghall-kooperazzjoni tieghu mal-Pulizija u ghall-fatt li huwa *first-time offender*.

Issa, in materja ta' piena l-principju regolatur huwa li din il-Qorti mhux normali li tiddisturba d-diskrezzjoni ta' l-ewwel Qorti fl-ghoti tal-piena sakemm din ma tkunx tohrog barra mil-limiti stipulati fil-ligi u ma jkun hemm xejn x'jindika li kellha tkun inqas minn dik li tkun fil-fatt inghatat[1].

F’dan il-kaz, pero`, l-appellant sejjer jigi dikjarat mhux hati ta’ l-ewwel imputazzjoni migjuba kontra tieghu. Barra minn hekk jirrizulta li l-fedina penali tieghu baqghet nadifa. Ghalhekk sejjer ikun hemm temperament fil-piena.

---

[1] Ara, fost ohrajn, Appelli Kriminali: **Il-Pulizija vs Nikola Farrugia et**, 2 ta' Ottubru 2002; **Il-Pulizija vs Maurizio Massimiliano**, 13 ta' Novembru 2003; **Ir-Repubblika ta' Malta vs David Vella**, 14 ta' Gunju 1999; **Ir-Repubblika ta' Malta vs Eleno sive Lino Bezzina**, 24 ta' April 2003.

Ghal dawn il-motivi:

Tiddisponi mill-appell billi tirriforma s-sentenza appellata, tirrevokaha in kwantu sabet lill-appellant hati ta' l-ewwel imputazzjoni dedotta kontra tieghu u minflok tiddikjarah mhux hati ta' dik l-imputazzjoni u minnha tilliberah, tirrevokaha wkoll in kwantu kkundannatu ghal prigunerija ghal perijodu ta' sentejn u minflok tikkundannah ghal prigunerija ghal perijodu ta' sitt xhur liema sentenza ma ghandhiex tibda ssehh hlief jekk, matul il-perijodu ta' erba' snin millum, huwa jikkommetti reat iehor li ghalih hemm il-piena ta' prigunerija. Din il-Qorti spjegat lill-imsemmi Ali Samih Taki bi kliem car ir-responsabbilita` tieghu taht l-artikolu 28B tal-Kap. 9 jekk huwa jikkommetti matul il-perijodu operattiv reat li ghalih hemm piena ta' prigunerija. Inoltre attirat l-attenzjoni tar-registratur ghad-dmir tieghu taht l-artikolu 28A(8) tal-Kap. 9.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------